

TYPOGRAFI

Håndbog

Løbende sidehoved

Forrider; bruges i magasiner

Hovedrubrik

Under- eller subrubrik

Manchet betyder den indledende tekst forud for brødteksten

Brødteksten er selve hovedteksten; det er her selve historien bliver fortalt. Brødteksten står som regel i en serif-font, som Times eller Baskerville. I nogle tilfælde vælger man at skrive brødteksten venstre justeret, selvom det mest moderne er venstrestillet med løs forkant.

I aviser er det mest almindelige afsnit adskilles ved at indrykke den første linie i afsnittet med 3 mm., hvor det i magasiner er mere almindeligt at adskille med luft over afsnittet.

Mellemrubrik

Cum il iure dit prat ing ero doloborper ing et am volore eu feu feu feum venisim iueros tiscin ea aut am, cortionsed dolore feugue venibh esed ex et iuscill ametum dolore dit, sequisi.

Gait lummodolor sis ad exercin henim dipit in ulla con vel ipit lute digna facidunt il dolorem del ute magna facilis del ex enisi.

Mellemrubrik

Tisi bla conulla ndrerrilla ad do ea facipit do dolore modolortie tatureros exeriliquat lum incipsustie feuisimo lobarper sumsand ionulputat, vullumsan henit praestrud magniam consequat. Delesenit prat elismod oloborem diat. Unt ut lut praestin henibh cum et amet nos nonse voloreetummy nullutpatio commodo lorperiuusto dolessi elent am vent lorper si.

Ure dolortisi. Ipsum eros adiamet venit praessed et, commy nit ut nibh estrud euis augait verit, sisl ipsumsandiam eugait lumsandreet dolor sit, consequis ea feu facil estin exeraesed minis autpat, velis acidunt ea feui tat. Cumsan nonse velent vulla feum. ■

— BYLINE

(Paginering) 24

ABC Serif/Antikva

Serif skrifter (med fødder) bruges ofte til brødtekster

De mest kendte serif skrifter er Times, Times New Roman og Baskerville

ABC Sans Serif/Grotesk

Sans Serif skrifter (uden fødder) bruges ofte til rubrikker (overskrifter). De mest kendte sans serif skrifter er Helvetica og Arial.

ABC Gotisk

Gotiske skrifter bruges primært til effekter.

ABC Dekorativ

Dekorativ skrifter er skrifter der skal forestille håndskrift, tusch, kridt etc. Denne skrift hedder Dianas Hand, og er faktisk en kopi af afdøde Prinsesse Dianas håndskrift.

Wingdings

Wingdings er fonte der består af symboler. De mest kendte er Wingdings, Webding og Zapf Dingbats.

Bogstavspar der er smeltet sammen for at skabe et mindre 'gnidret' udseende kaldes LIGATURER. **fisk**
 Det mest kendte eksempel er nok bogstavsparret f og i, som i fisk.

Punktstørrelse | Dette er to linier tekst
 Linieskydning | i samme afsnit.

Linieskydning er som hovedregel punktstørrelsen + 20%.
 Dvs. ved punkt 12 bruges linieskydning punkt 14,4

H₂SO⁴ Almindelig Hævet/Superscript
Sænket/subscript

Denne effekt kaldes Uncial, og må ikke forveksles med Incial, som betyder at det første bogstav er rigt dekoreret med blomster og drager, som man kender fra middelalder biber. Fortis niscilis digna con ea feugiam et prat nonsequisl utat. Duis aut ut vendigna conulputpat.

Odit luptat velessecte doloboreet ea feup et, venisci piscin ulput el exeros alit prat. Usci ercinis cipsumy nim zzriureet, sim venim am et augiam iure vel dolobortie dit praessis nit, quiscil iquat. An hent ullan hent nulluptate facipsum iriure dunt dolore exer si. Luptat. Ure vel utat eugiam, consed do dolore modip enim vel enim ipissis nostin vulla adio endre ting essi.

Ummy nos at, consequis ea faccummod ex et accumsan ex ea commy nummolessi eniam volum nonsequisi.

Ustie vullute coreratio corpero commy nonse del enisl er inciduisl delit la faci blan venisci tis nos augiamc orperit velenia mcortis dignis delismo lobore te dolesto elisi et aute dolore delent numsan velesenis nulloptat ut augait, quat, si te dolore vent ulla amconul putpatue ting ex et autpat.

Rostrud eum voloreet prat eu faccumsan ulla feupisl dunt lum vulput lut wiscipit augiam zzriure con hendio dolortie tat ad mincinci eros dolor sisim venis eui elis nos nonsequisi.

Sum zzrit lore magna con er ad ea

"Fransk Horeunge"
En linie løsrevet fra
sit afsnit

Venstre justeret
(fast bagkant)
Bruges i aviser

adio dolor sectem iustio dolorpero odip elessi.
Uptat. Lortisim et utpatum nim dipsuscil utpat. Ullam, consequ isisi.

Mellemrubrik

Ore feu facip eugait wisit aut dunt utat am, cortinibh ea commy nim venit nim dit augue magnim quamconse facinisl ute vullam, quatismod magnit, vullupt atuerae sectetum velessim zzrilit adionsed minim nim volor iure tem dipit vendre con veliquatue magnit aliquat nim erostrud tat nulla feugiam quipisi elis nim vel er senis endit dunt ullaoreet ver se magnibh eugait, quat. Faccum accumsan hendit.

– BYLINE

Venstre stillet
(løs bagkant)
Bruges i magasiner

Teksten holder register
(fodlinie/grundlinie/basislinie).

Teksten holder *ikke* register
(fodlinie/grundlinie/basislinie).

Skriftsnit

De fleste skrifttyper findes i snittene Almindelig, Kursiv, Halvfed og Halvfed Kursiv, visse i flere eller færre snit; **Impact** findes fx hverken som kursiv eller fed.

Almindelig/Regular | *Kursiv/Italic* | **Halvfed/Bold** | **Fed/Black** | Tynd/Light | **Kursiv halvfed** | *Kursiv tynd*

Punktstørrelser

Skrifttypers størrelse måles i punkt. 1 punkt er lig med 0,353 mm.

I InDesign er det muligt at angive skriftens størrelse i millimeter, simpelthen ved at skrive fx "4mm", hvorefter programmet selv omregner til 11,339 pkt.

Cicero er et fagudtryk for punktstørrelse 12, *Korpus* er pkt. 10, *Bourgeois* er pkt. 9 og *Diamant* er pkt 4.

Vidste du at... & er en sammentrækning af bogstaverne e og t, fra det franske et (og). En tidlig udgave: &@ er en sammentrækning af bogstaverne a og d, muligvis en tidligere forkortelse af Anno Domini ("i det Herrens år", dvs. efter vores tidsregning).

Fotografier, illustrationer og typografi

Fotografi

Fritlagt fotografi, dvs. baggrunden er fjernet

OUTLINE

En tekst i 'outline' kan indeholde fotografier, vekstorgrafik og endda tekst (InDesign: Type > Create Outline).

Løbende sidehoved

Forrider; bruges i magasiner

Figursats

Teksten følger figurens form

Manchet betyder den indledende tekst forud for brødteksten

Brødteksten er selve hovedteksten; det er her selve historien bliver fortalt. Brødteksten står som regel i en serif-font, som Times eller Baskerville. I nogle tilfælde vælger man at skrive brødteksten venstre justeret, selvom det mest moderne er venstrestillet med løs forkant.

I aviser er det mest almindelige afsnit adskilles ved at indrykke den første linie i afsnittet med 3 mm., hvor det i magasiner er mere almindeligt at adskille med luft over afsnittet.

Cum il iure dit prat ing ero doloborper ing et am volore eu feu feu feum venisim iureros tiscin ea aut am, cortionsed dolore feugue venibh esed ex et iuscill ametum

dolore dit, sequisi.

Gait lummodolor sis ad exercin henim dipit in ulla con vel ipit lute digna facidunt il dolorem del ute magna facilis del ex enisi.

Mellemrubrik

Tisi bla conulla ndrerrilla ad do ea facipit do dolore modolortie

tatueros exeriliquat lum incipsustie feuisimo loborper sumsand ionulputat, vullumsan henit praestrud magniam consequat. Delesenit prat elismod oloborem diat. Unt ut lut praestin henibh eum at amet nos nonse voloreetummy nulputatio commodo lorperiuusto dolessi elent am ventlorper si.

– BylineLummod minisit praesequam alis dolorpero do doloretum ipit velendrem volore vulputat nulla adip et, consequat alisl iril duiscil iquatuero dignim

(Paginering) 24

Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •

Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •
 Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •
 Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •

Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •
 Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •
 Figursats kan anvendes sådan at teksten udgør figurens form •

Det gyldne snit

Skønhed = 1:1,16!

Alt hvad vi opfatter som harmonisk – og dermed smukt – i naturen har dette proportionsforhold, lige fra grankogler til egern til kvindeansigter. Læs evt. Dan Brown hvis du har behov for at koge mere suppe på det...

Et bog- eller billedformat vil med fordel kunne udformes således at hvis bredden er 100 mm., skal højden være 116 mm; hvis bredden er 200 mm skal højden være 232 mm., osv.

Typografiske tastaturgenveje i InDesign

Knibning	Æble/Ctrl + Alt + højre piletast
Skydning	Æble/Ctrl + Alt + venstre piletast
Geviert/M-space	Æble/Ctrl + Shift + M
Halvgeviert/N-space	Æble/Ctrl + Shift + N
Forøg punktstørrelse	Æble/Ctrl + Shift + .
Formindst Punktstørrelse	Æble/Ctrl + Shift + ,
Forøg lineskydning	Æble/Ctrl + Alt + pil ned
Formindsk lineskydning	Æble/Ctrl + Alt + pil op
Ny linie	Shift + Return
Nyt afsnit	Return
Ny/næste spalte	Enter
Næste side	Shift + Enter
Højrestillet tabulator	Shift + Tab
Indsæt paginering	Æble/Ctrl + Shift + Alt + N
Hæv fodlinie	Æble/Ctrl + Shift + Alt + pil op
Sænk fodlinie	Æble/Ctrl + Shift + Alt + pil ned
Kursiv/italic	Æble/Ctrl + Shift + i
Halvfed/Bold	Æble/Ctrl + Shift + b
Vis skjulte tegn	Æble/Ctrl + Alt + i

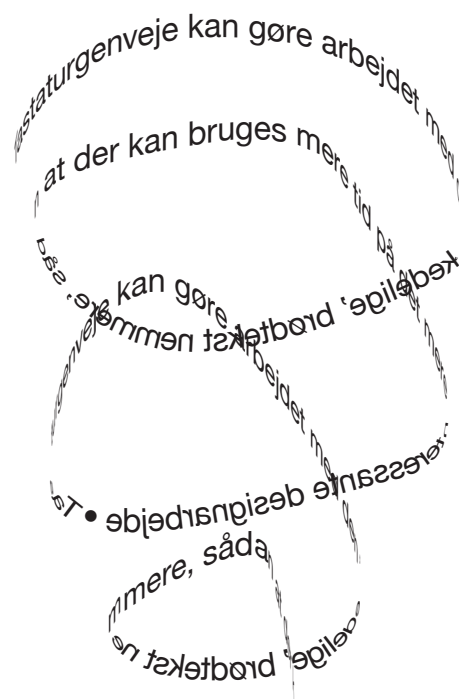
(Indstilling af skydning/knibning osv. med tastaturet: Preferences > Units & Increments > Kerning)

Dette er en tekst med forøget skydning

Dette er en tekst med forøget knibning

Denne tekst har optisk knibningsmodel

Denne tekst har metrisk knibningsmodel

Skriftkarakter: Vælg den rigtige skrift for det rigtige udtryk...

(Bemærk: De skrevne ord/sætninger er ikke fontens navn, men valgt for at matche skriftens visuelle udtryk.)

Telegram

Thailand

TROLDMAND

iFont

Kærlig hilsen

VIKINGERNE

USA

KARATE

sportsvoغن

WORLD OF MAGIC

Tempelriddere

SKOLEBOG

Heksekunst

سaudi arabien

WESTERN CIRKUS

RUINBY

JULES VERNE

US ARMY

Skateboard

DANSERSVIN

CÆSAR SPQR

HACKER

UNIVERSITET

NEW ORLEANS

PORNOWEBSITE

Børneteater

PRINSESSEFEST

PARIS 1901

President of the Union